

PROFESSOR EMERITUS MATE ZORIĆ

(ŠIBENIK, 6. TRAVNJA 1927. – ZAGREB, 18. LISTOPADA 2016.)

Talijanist, komparatist, kroatist, književni povjesničar, prevoditelj, leksikograf, *professor emeritus* Mate Zorić rođen je u Šibeniku 6. travnja 1927. godine, a preminuo je u Zagrebu 18. listopada 2016. godine. U rodnom gradu školovao se do odlaska na Filozofski fakultet u Zagrebu, na kojemu je diplomirao 1953. godine talijansku filologiju i južnoslavenske filologije. Na Odsjeku za talijanski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu – na kojem je i doktorirao 1960. godine obranivši disertaciju naslovljenu *Marko Kažotić i romantička književnost u Dalmaciji na talijanskom jeziku* – bio je zaposlen od 1954. godine kao asistent, od 1960. kao docent, od 1966. kao izvanredni profesor te od 1972. kao redoviti profesor talijanske književnosti. Osim nastavne aktivnosti na matičnom Odsjeku, na samom početku svoje znanstveno-nastavne karijere – koja će se kasnije pokazati dugom i uspješnom, a povrh svega marnom i obilatom – u akademskim godinama 1956./1957. i 1957./1958. predavao je hrvatski jezik na Filozofskom fakultetu i na Školi političkih znanosti u Firenci. Vrijedi spomenuti i činjenicu kako je u to vrijeme sudjelovao u radu Firentinskog lingvističkog kruga, slušao predavanja uvaženih profesora firentinskog Sveučilišta, među kojima se ističu Migliorini, Binni, Devoto i Contini. Naravno, ne smijemo zaboraviti ni kako je profesor Zorić gostovao i predavao na brojnim sveučilištima u Hrvatskoj i Italiji. Osim znanstveno-nastavnog rada, obnašao je i mnoge visoke dužnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (predstojnik Katedre za književnost Odsjeka za talijanistiku, pročelnik Odsjeka za talijanistiku, prodekan za znanost, ravnatelj te dekan Filozofskog fakulteta od 1980. do 1984. godine). U njegovom nastavnom radu posebno se ističe činjenica da je bio mentorom brojnim doktorandima, magistrandima i diplomandima, a zbog iznimnih zasluga pri odlasku u mirovinu Sveučilište u Zagrebu emeritiralo ga je akademske godine 1996./1997., kada je njemu u čast održan Međunarodni skup (27.-28. svibnja 1997.).

Profesor Zorić bio je dugogodišnji urednik znanstvene publikacije *Studia Romanica et Anglica Zagabriensia* te jedan od utemeljitelja i dugogodišnji suradnik časopisa *Književna smotra*. Od 1989. vodio je znanstveno-nastavni projekt *Hrvatsko-talijanske književne veze* u sklopu kojega su objavljeni brojni znanstveni radovi, uključeni u voluminozne zbornike – pri čemu ih je profesor uredio osam, a ostale profesorica Sanja Roić, njegova nekadašnja učenica.

Za svoj rad dobio je niz priznanja i nagrada, među kojima navodimo sljedeće: Zlatna medalja Regione di Campania (1974.); Srebrna medalja za članstvo u Međunarodnom odboru prigodom proslave 200. obljetnice Uga Foscola (1978.); Zlatna medalja grada Firence za izdanje sveukupnih Danteovih djela u hrvatskom prijevodu (zajedno s Franom Čalom, 1979.); Medalja Certalda za hrvatsko izdanje djela G. Boccaccia, (također s Franom Čalom, 1981.); diploma Talijanskog instituta u Zagrebu. Od predsjednika Republike Italije primio je odličje reda Cavaliere nell'Ordine al Merito della Repubblica Italiana.

Profesor Zorić, nazvan "autorom najširega problemskog raspona" u hrvatskoj talijanistici te "neusporedivim znalцем talijanske književnosti" (T. Maroević),

svojom impresivnom znanstvenom aktivnošću – čiji je plod izdašna bibliografija koja uključuje mnoštvo objavljenih znanstvenih monografija, studija, radova, prijevoda, udžbenika, priručnika na talijanskom i hrvatskom jeziku, pri čemu ćemo spomenuti tek nekoliko naslova: *Classici e moderni della letteratura italiana* (u koautorstvu s prof. Čalom), *Italia e Slavia: contributi sulle relazioni letterarie italo-jugoslave dall'Ariosto al D'Annunzio*, *Dalle due sponde: contributi sulle relazioni letterarie italo-croate*, *Književni dodiri hrvatsko-talijanski* – ostavio je izniman miraz hrvatskoj talijanistici, posebno u području proučavanja hrvatsko-talijanskih književno-kulturnih prožimanja. Interesne sfere profesora Zorića uistinu su širokoga raspona, a kreću se od najranijeg razdoblja povijesti talijanske književnosti i obuhvaćaju dugačak niz imena, među kojima su talijanski klasici Dante, Boccaccio, Boiardo, Ariosto, Machiavelli, Tasso, Manzoni, Nievo, D'Annunzio, Saba pri čemu je, očekivano, profesor Zorić posebnu pažnju pridavao vidovima njihove recepcije u Hrvatskoj, kao i recepciji novijih pojava talijanske književnosti, odnosno talijanskog Novecenta – neoavangarde, psihoanalize, strukturalizma itd. Izniman doprinos znanstvene djelatnosti profesora Zorića vidljiv je upravo u sustavnom proučavanju slike Hrvata i Hrvatske u djelima pisaca na talijanskom jeziku, kao i u sistematičnom istraživanju priloga pisanih na talijanskom jeziku u dalmatinskim periodicima, a napomenimo i kako je posebnu pažnju pridavao otkrivanju i studiranju produkcije onih pisaca koji su počesto nezasluženo bili definirani kao "minori". Središnjom točkom njegove znanstvene djelatnosti ipak se može smatrati proučavanje opusa dalmatinskih pisaca na talijanskom jeziku, među kojima su Marko Kažotić, Petar Preradović, Ana Vidović, Marko Antun Vidović, Nikola Jakšić, Ferdinando Pellegrini i Nikola Tommaseo.

Nikolina Gunjević Kosanović